

ΜΕΓΑΛΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΕΙΑ

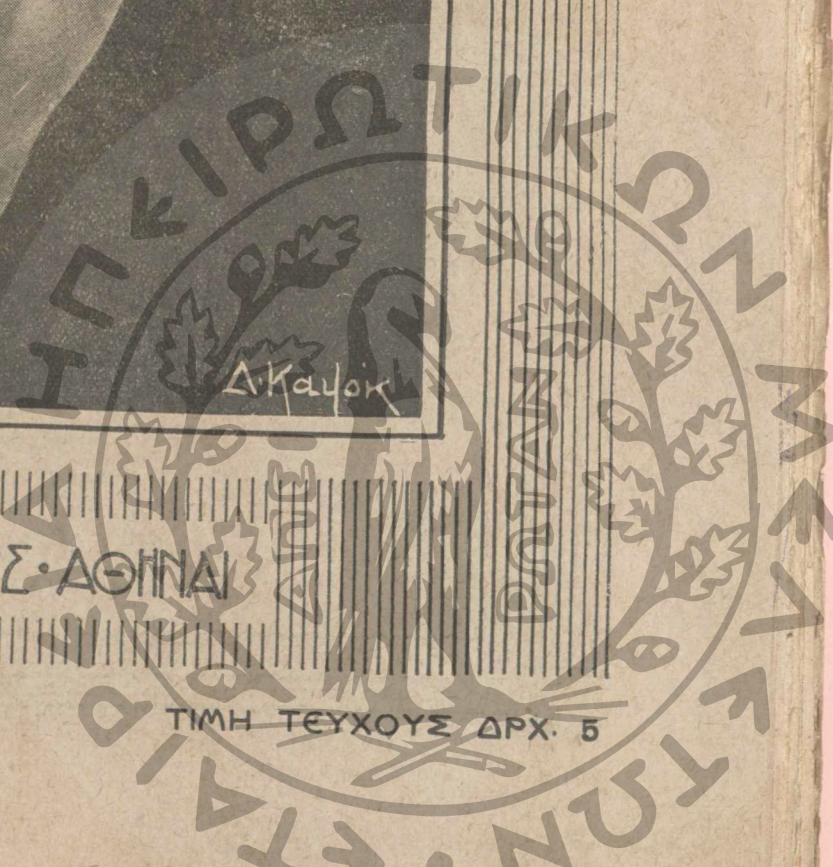

ΕΚΔΟΤΗΣ· ΠΑΥΛΟΣ ΔΡΑΝΔΑΚΗΣ· ΑΘΗΝΑΙ

4 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1926

ΑΡΙΘ. 6

ΤΙΜΗ ΤΕΥΧΟΥΣ ΔΡΧ. 5

ΜΕΓΑΛΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΕΙΑ

"Όλοι αὐτοὶ Γνώσεις, Θεολογικαί, Φιλοσοφικαί, Ἱστορικαί, Ἑπιστημονικαί, Γεωγραφικαί κ.λ.π. κατ' ἀλφαριθμητικὴν τάξιν εἰς

30 ΜΕΓΑΛΟΥΣ ΤΟΜΟΥΣ

Ἐκ χιλίων περίπου σελίδων ἑκάστος, μὲ ἰκτερούς εἰκόντας καὶ χάρτας
ΣΥΝΕΡΓΑΤΑΙ ΟΙ ΔΙΑΠΡΕΠΕΣΤΕΡΟΙ ΚΑΘΗΓΗΤΑΙ ΚΑΙ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ

Ἦλθ' ἐπιστημονικὴ καὶ διδασκτικὴ, ἀλλὰ καὶ ἀπολαυστικὴ, εἰς γλώσσῃν γλαφυρὴν
μὲ χροῦμα καὶ χάρειν, γοημμένη διὰ τὴν διαβάξιν, καὶ νὰ τὴν
ἐννοῶσιν ὅλοι παρὰλλήλως πρὸς τὴν ἐκδόσιν τῆς.

**ΘΑ ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΕΙΣ ΤΕΥΧΗ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΚΑΙ ΔΙΣΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ
ΕΞ 24 ΣΕΛΙΔΩΝ ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ ΕΚΑΣΤΟΝ**

Περιλαμβάνονται 8 σελίδας περιοδικῶς, μὲ καλλιτεχνικὰς εἰκόντας, σχετικὰς
μὲ τὴν Ἑλληνικὴν καὶ παγκόσμιον πολιτικὴν, κοινωνικὴν καλλιτεχνικὴν κίνησιν.

ΠΡΟΣ ΔΡΑΧΜΑΣ 5 ΤΟ ΤΕΥΧΟΣ

ΓΙΝΟΝΤΑΙ ΔΕΚΤΑΙ ΕΓΓΡΑΦΑΙ ΜΕΧΡΙ ΤΕΛΟΥΣ ΜΑΡΤΙΟΥ 1926

ΕΙΣ ΤΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΤΗΣ "ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΕΙΑΣ"

ΜΕΓΑΡΟΝ ΠΛΑΖΑΣ ΟΜΟΝΟΙΑΣ - ΑΘΗΝΑΙ

ΕΙΣ ΤΑ ΚΑΤΩΘΙ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΑ & ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ

ΣΙΔΕΡΗ, Ὁδὸς Σταδίου, κατ' ὄψαν Ἀρσακείου **ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ**, Ὁδὸς Σταδίου 41
ΖΗΚΑΚΗ, Ὁδὸς Περικλέους **Χ. ΣΑΛΙΒΕΡΟΥ**, Ὁδὸς Σταδίου 28
ΒΑΦΕΙΑΔΗ, Ὁδὸς Σταδίου, (ἐναντὶ Ὑπουργ. Οἰκον.) **ΔΕΠΑΣΤΑΣ**, Ὁδὸς Βουκουρεστίου 28
PROGRES, Ὁδὸς Σταδίου 6

**ΕΙΣ ΟΛΑ ΤΑ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΑ ΚΑΙ ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΑ ΤΩΝ ΕΠΑΡΧΙΩΝ
ΥΠΟ ΤΟΥΣ ΚΑΤΩΘΙ ΟΡΟΥΣ:**

ΔΙ' ΟΛΟΚΛΗΡΟΝ ΤΟ ΕΡΓΟΝ

Δραχμαὶ **2.500** πληρωτέαι εἰς **20** μηνιαίας δόσεις ἐκ δραχ. **125** ἑκάστην.
Διὰ τὸν κληρὸν, τοὺς δημοσίους καὶ ἰδιωτικοὺς ὑπαλλήλους τοὺς ἡξιοματικοὺς
ἐξ ἡρᾶς καὶ θαλάσσης δραχ. **2.000** πληρωτέαι εἰς **25** μηνιαίας δόσεις ἐκ δραχ. **80**
ἑκάστην.

Διὰ τοὺς Κληρηγούς, Διδασκάλους, Φοιτητάς, Σπουδαστάς, Μιθῆτας ἐν γένει
δραχ. **1.800** πληρωτέαι εἰς **30** μηνιαίας δόσεις ἐκ δραχ. **60** ἑκάστην.

Ἐπὶ προκαταβολῇ ὁλοκλήρου τοῦ ἀντιτίμου ἐκπίπτουναι **10** ο/ο ἐπὶ τῶν ἀνω τιμῶν ἐγγραφῆς
ΔΙΑ ΣΕΙΡΑΣ ΤΕΥΧΩΝ

60	τεύχη δραχμαὶ	250 —
30	τεύχη δραχμαὶ	130 —
15	τεύχη δραχμαὶ	70 —

Οἱ Ἐκδοτικοὶ Οἶκοι **Βασιλείου, Ζηκάκη, Χ. Σαλιβέρου** καὶ **Σιδέρη**, θὰ χορηγήσουν εἰς τοὺς ἐγγρα-
φομένους εἰς τὰ Βιβλιοπωλεῖα τῶν δι' ὁλοκλήρου τὸ ἔργον ἐκπτώσιν **20** ο/ο ἐπὶ βιβλίων ἐκδόσεως τῶν μέχρις
ἀξίας χιλίων δραχμῶν.

Τὰ Βιβλιοπωλεῖα **Βαφειάδη, Δεπάστα** καὶ **Progres** θὰ χορηγήσουν εἰς τοὺς ἐγγραφομένους παρ'
αὐτοῖς δι' ὁλοκλήρου τὸ ἔργον ἐκπτώσιν **10** ο/ο ἐπὶ βιβλίων πωλουμένων παρ' αὐτῶν μέχρις ἀξίας χιλίων
δραχμῶν.

Οἱ ἐγγραφομένοι μέχρι τέλους Μαρτίου δι' ὁλοκλήρου τὸ ἔργον καὶ προπληρώνοντες τὸ ἀντί-
τιμον αὐτῆς θὰ ἔχουν ἐπὶ πλέον τὸ δικαίωμα ν' ἀποκηρύξουν ἄνευ προκαταβολῆς, ἐν οὐκ ὀκτώσιν εἰς τὸν
Συντοκισμὸν Ἑλλοποπώλεως τοῦ ὁποῦν ἡ ἀξία πρὸς δραχ. **30** κατὰ πηχυν (ἢτοι μὲ ἐκπτώσιν **25**
ο/ο ἐπὶ τῆς σημερινῆς τιμῆς) θὰ καταβληθῇ εἰς τριάκοντα ἴσας μηνιαίας δόσεις.

Εἰς πάντα δυνάμενον νὰ ἐργασθῇ συντόμως ὑπὲρ τῆς διαδόσεως τῆς

ΜΕΓΑΛΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΕΙΑΣ

παρέχονται πρωτοφανεῖς εὐκολαὶ καὶ ἀμοιβαί.

ΕΚΔΟΤΗΣ: ΠΑΥΛΟΣ ΔΡΑΝΔΑΚΗΣ

ΜΕΓΑΡΟΝ ΠΛΑΖΑΣ ΟΜΟΝΟΙΑΣ - ΑΘΗΝΑΙ

ΜΕΓΑΛΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΕΙΑ

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ
6ον ΤΕΥΧΟΣ

ΕΚΔΟΤΗΣ: ΠΑΥΛΟΣ ΔΡΑΝΔΑΚΗΣ
ΜΕΓΑΡΟΝ ΠΛΑΖΑ, ΠΛΑΤΕΙΑ ΟΜΟΝΟΙΑΣ ΑΘΗΝΑΙ

ΚΥΡΙΑΚΗ 4 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1926
ΤΟ ΤΕΥΧΟΣ Δρ. 5

Ο ΓΑΛΛΟΣ ΓΛΥΠΤΗΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΜΠΟΥΡΝΤΕΛ

Ἐὰν ὑπάρχουν ὅλγοι ἀκόμη καλλιτεχνικὰ οὐγγρο-
ποι, ὁπαδοὶ τοῦ ἀκαδημαϊκοῦ κλασικισμοῦ, καὶ πα-
ράγοντες ἔργα ἀξία λόγου, δὲν δυνάμεθα ὅμως νὰ μὴ
στροφόμεν εἰς τοὺς νέους δριζόντας τοὺς ἀπολοῦς ἄ-
ποιοι εἰς τὴν τέχνην, προνομιούχοι νεωτερισταί.

Λοιπὸν πολλοὶ ἀπὸ τοὺς σημερινούς τεχνίτας,
γίνονται ἢ ζωγράφοι, εἰς τὴν ἀδυναμίαν τῶν νὰ δη-
μιουργήσουν κατὰ νέον, ἐπιπίπτουν, μὲ ματὴν ἀκατά-
τητον εἰς καὶ νεωτεριστικὴν ἐμφάνισιν δημοσιονο-
μικῶν ταλάντων. Καὶ γεμίζουν αἱ ἐκδόσεις ἀπὸ ἔργα
ἀποτροπιαστικῆς μὲνῆσεως, ἔργα ἀποκρονοτικῆς αλ-
θητικῆς, τὰ ὁποῖα οἱ πύθνηοι τῆς τέχνης προσπα-
θοῦν νὰ ἐπιβάλουν πάσῃ θυσίᾳ.

Ἐννοεῖται διὰ αὐτὸ δὲν εἶνε τίποτε νέον. Εἶνε ἡ
ἀνωτατοῦς τῆς ἐξελίξεως τῆς τέχνης. Κατὰ δια-
φορὰς ἐποχὰς ἀναφαίνεται εἰς μεγάλους δημιουργο-
τάς. Τὰ ἔργα τῶν, βέβαια, εἶνε νεωτεριστικὰ μεταξὺ

τῶν συγχρόνων τοῦ καὶ πρὸς τὰ ἔργα τῶν προηγου-
μένων τοῦ τεχνίτου.

Ἀναφαίνεται ὁ Μιχαὴλ Ἀγγελος, ὁ γλυπτικὸς ζω-
γράφος, ὁ σοφὸς ἀναστάσιμος δίδων εἰς τὰ ὅσα τὰς
μύλων τοῖς μὲν καὶ κινήσεις. Οἱ μὲν τεχνιτὸν ἐντα-
τικῶς. Βέβαιος ἡ ἐμφάνισις τοῦ Μιχαὴλ Ἀγγέλου
προκαλεῖ τὴν προσοχὴν τῶν συγχρόνων τοῦ. Ὅσοι
εἶνε δημιουργικοὶ τεχνίται, ὅλγοι ἐπηρεάζονται ἀπὸ
τὴν τεχνικὴν ἐκδήλωσιν τοῦ ἀνατοικοῦ τῆς τέχνης.

Ὅλοι αὐτοὶ εὐρίσκουν ὁρὸν νὰ ἐκδηλωθῶν. Οἱ
αἱ οἱ ὅμως οἱ μὴ ὄντες τὴν δύναμιν νὰ δημιουργή-
σουν προσπαθοῦν νὰ μιμηθῶν τὸν Μιχαὴλ Ἀγγέ-
λον, μόνον εἰς τὴν ἐξωτερικὴν ἐμφάνισιν ὅμως, ἀδύ-
νατον νὰ μιμηθῶν τὴν ἐσωτερικὴν ψυχὴν, τὴν
ζωογονοῦσαν τὰ ἔργα τοῦ Μιχαὴλ Ἀγγέλου. Καὶ ἡ
ἴταλεια γεμίζει ἀπὸ ἔργα τέχνης μὲ σώματα ἀδελφῶν
μὲ σπασίσεις ἀποροβλικῶν μύθων, μὲ κινήσεις ταρα-

μίας ἀλλὰ ἔργα ἀνὰ καὶ μὴ ἐκτελεσθέντα τίποτ'
τὸ πρὸς εἰς τὰ παλαιά. Τὸ εἶπε ἄλλως τε καὶ ὁ Μι-
χαὴλ Ἀγγελος: «Ἡ σοφία μου θὰ καταστρέψῃ πολ-
λοὺς».

Τὸ αὐτὸ συμβαίνει καὶ τὴν τέχνην τοῦ
20 αἰῶνος. Ὁ Ρορτὴν βεβαίως ἐκπαινεμένος. Ἀσκή-
σιν κλασικισμὸν κατὰ μέτρον, ὅτι ἀκριβὲς τὸν κλα-
σικισμὸν ἀλλὰ τὴν μίμησιν τοῦ κλασικισμοῦ. Διὰ τοῦ
Ρορτὴν ἡ πλάσις παρουσιάζει εἰς τὴν ζωπείαν τοῦ
φωτὸς τὰ μαλακὰ σώματα. Ἀμέσως δὲ μιμνῆται τὸν
ἀπολοῦσιν καὶ γεμίζει ἡ συγχρόνος τέχνη ἀπὸ τοῦ
μαλακῶς καὶ πλαδαρῶς παλαιῆς.

Ἀπὸ αὐτὴν τὴν πλαδαρότητα μᾶς σώζει ὁ Ἀν-
δριος Μποντὴν ὁ μετακινεὶς σημερινὸς γλύπτης.
Τὸν πλαδαρὸν ἀντήν τοῦ Ρορτὴν, ἀντικαθιστᾷ
ὁ στεγνὸς καὶ ἡρόδς ἀδελφὴς τοῦ Μποντὴν. Βέβαιος
ὁ μίμηται ἐπιπίπτουν εἰς τὴν ἴδιαν λείαν... Ἡ ἐφεύρη-

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΡΟΤΥΠΩΝ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΔΩΡΕΑ
1^η ΜΕΡΟΣ
29-9-26
23285

Ἡ ἑορτὴ τῶν νεκρῶν.

Ἦλθεν ἡ ἑορτὴ τῶν νεκρῶν. Ἡ λιτανεία πρὸς τιμὴν τῶν νεκρῶν ἐβάδιζε σὲ δύο γραμμές. Οἱ ἄνδρες σκεπασμένοι μὲ ἓνα μανδύαν στρατιωτικόν, ἡ γυναῖκες μὲ ἓνα σκοτεινὸν πέπλον. Ὅλοι κρατοῦσαν, μὲ τὰ δεξιὰ τους χεῖρα, ἓνα μαῦρον λίκνον ἀπὸ ἀργίλλον, τοῦ ὁποῖου ἡ φλόξ, ἐφαίνετο ὀφρὴ καὶ λιπόθυμος, στὸ φῶς τοῦ δύνοντος ἡλίου. Μὲ τὴν ἀριστεράν τους κρατοῦσαν τοὺς κλάδους τοῦ πένθους καὶ δέσμας ἀπὸ ἀδιανθῶν, ἀσφοδέλους καὶ ναρκίσσους.

Εἰς τὸ βάθος ἓνας χορὸς παρθένων ἐφαλλεν ἓνα ὕμνον, μὲ χαμηλὴν φωνήν, τόσο μονότονον, ποῦ ὁμοίῳζεν ὡσάν τὸν ψιθυρὸν τῶν κυμάτων ἐπὶ τῆς ἀκτῆς.

Ἀπὸ μακρὰ ἐρχόταν μιά μελωδία φλογέρας, λύρας καὶ σάστρων ἀργυρῶν...

Ὁ γέρον Ταραῶ, ἔδωκε τὸ σημεῖον τῆς ἐκκλήσεως.

Ἡ συνοδεία ἐπορεύθη πολὺ σιγὰ ἐπὶ τῆς δοδῶ, ἐνὶ γύρῳ ἡ φύσις ἐνεδύετο τὸ μὲδ χρώμα τῆς ἐσπέρας. Ὡσάν νὰ ἤρχοντο μὲ τὰ ἐλαφρά πετὰ τῆς αὐρας ἤκουοντο οἱ ἦχοι τῆς φλογέρας, τῆς λύρας καὶ τῶν σάστρων.

Οἱ ἄνδρες φαλμωδοῦσαν μὲ μιά σιγανή καὶ ἀργή φωνή, τόσο συγχρονισμένη, ποῦ νόμιζε κανεὶς ὅτι ἔβγαίνει ἀπὸ ἓνα μόνον στόμα :

Ψυχὴς τῆς βαθεῖας γῆς, καὶ τῶν φωτεινῶν ἡμερῶν, γὰρ τῆς ὁποῖας γίνεται ἡ σήμερις ἡμεῖς, λιτανεία, ποῦ περνοῦν τὸν αἶρα ὅαν οἰκίς, ἐστὶ εὐνοῖα εἰς τοὺς πτωχοὺς, εὐχρηστὴς τοὺς ἀνθρώπους, ὅαν καταβαίνει σὴ γῆ.

Καὶ ἀπαντοῦσαν μὲ τὴν σεῖρά τους ἡ γυναῖκες, μὲ μιά ὅλας φωνή, τόσο νέα καὶ καθαρή, ὡσάν νὰ μὴν ἦτο ἀνθρωπίνη :

Ψυχὴς, ποῦ ὑπῆρχατε στὶς περασμένες μέρες εἰς ποῦ ἀφῆκατε, σὰν οἷόντι μᾶς τὴν ἐνωδία τῆς ὑπὸ ἡσέως σας, καὶ τὴν γλυκύνει τῆς ἀναιμῆσεως.

Ἐλθετε βοηθοὶ ἡμῶν τῶν πτωχῶν γυναικῶν ποῦ διακονοῦμε τὸ εἶδος, καὶ δοῖμε ἀποδόσεις γὰρ νὰ σὰς τιμῶν...

Κατόπιν ἠκολούθει σιωπὴ καὶ ἠχοῦσαν σιγὰ καὶ θλιβερά, σὰν φύλλα ξηρὰ οἱ κωδωνίσκοι. Τὸ πᾶν τότε ἐκαλύπτετο ἀπὸ μυστήριον καὶ ὁ θόρυβος αὐτὸς, ὁμοίως μὲ θόρυβον ἀπόκοσμον, ἐξωτικόν, ποῦ ἐρχεται ἀπὸ μακρὰν, ἀπὸ τὰ βάθη τῆς μητέρας γῆς.

Ἡ πομπὴ ἐφθανε μέχρι τοῦ λοφίσκου, ἐποῦ ἀνεπαύοντο οἱ πρόγονοι.

Ἐπάνω ἀπὸ τοὺς τάφους, ὑφύοντο τὰ παλαιὰ ἀγάλματα τῶν θεῶν, ὡσάν νὰ ἐσκέπαζον καὶ ἐπροστάτευον τὴν ἀνάπαυσιν τῶν κοιμημένων πατέρων.

Ἡ συνοδεία ἐστάθη. Μία σιγὴ ἐχύθη, ἐπὶ ὅλης ἐκείνης τῆς ἐκτάσεως καὶ ἐσέπασεν ὅλους τοὺς ἀνθρώπους.

Ὁ ἀγγειοπλάστης ὕψωσε τὸν λύχον καὶ τὸν κλάδον του, καὶ παρευθὺς τὸν ἐμμήθη ἔλκον τὸ πλῆθος, μὲ μίαν κανονικὴν κίνησιν καὶ σύγχρονον.

Ἐπὶ τῇ φλόγῃ τῶν λυχνιῶν, ὁμοίῳζον μὲ μικρὰς φλογόχρους ψυχὰς, μέσα εἰς τὸ πέλαγος τοῦ κοκκίνου ἡλίου ἐποῦ ἔδυεν καὶ τῆς αἵματης ἀνταυγίας ποῦ σκορποῦσε εἰς τὸν αἰθέρα.

Ὁ γέρον τότε προσηγγίσθη :

— Ὁ Ζεὺς, τῆς μεγάλης Ἑστρουρίας, Θεὸς τῶν ἐκατὸν αἰώνων, θεὸς ἐπουράνιος, πνεῦμα μεγαλοδυνάμον, κραταῖ καὶ νεφεληγερέτα.

» Καὶ εἰς ψυχὰ ἀπάργουσαι χάρις εἰς τὴν ἀθάνατον δύναμιν τῶν θεῶν.

» Ρίψατε ἓνα εὐνοϊκὸν βλέμμα εἰς τὴν ἱεραίαν τὴν κατοικίαν τῆς Βεῖλας.

» Ἀδὴ σκοτεινὴ, βασιλεὺς τῶν ὀμυκλῶν καὶ τῶν σκοτεινῶν σκιῶν, ἀκουσον τῆς δεήσεώς μας καὶ τάζομεν εἰς σὲ θυσιᾶν δύο νέας καὶ ἐπιμελὲς διαθερμύμενας προβατίνας, τὴν ἡμέραν τῆς νέας σελήνης ὅταν τὸ σκότος καλύψῃ τὴν μητέρα γῆν.

» Ἐσὼ ἡμῖν εὐνοῖαν.

» Χάρων, δὲν ἐλημονήσαμεν ποτὲ τὰ πρὸς σὲ καθήμεντά μας, καὶ πάντοτε ἐθυσιάσαμεν εἰς σὲ τὸν μέλανα ἀμνόν, καὶ πάντοτε ἐστέ-

— Ψυχὴς τῶν προγόνων, ἴδατε τὸ τεκνον σὰς, ἐρχόμενον νὰ ζητήσῃ τὴν προστασίαν σας, ἐπ' αὐτοῦ καὶ ἐπὶ τῆς τρυφεράς παρθένου, τῆς μόννης κόρης του, τῆς μόννης σας ἀπογόνου, τῆς μόννης τοῦ ἐλπίδος.

» Ψυχὴς, ποῦ μὲ ἀκολουθεῖτε πάντοτε, εἰς τὸ βροχὺ ταξεῖδι τῆς ζωῆς μου, εὐδοκῆσατε ἐπὶ τοῦ εὐδρόνου αὐτοῦ κλάδου, ὅστις ἀπέμεινε ἀπὸ τὴν μεγάλῃν οἰκογένειάν μας.

Δώσατε εἰς αὐτὴν ζῶν, δώσατε εἰς αὐτὴν ὑγείαν.

Εἶνε καθαρὴ, καλὴ καὶ πιστὴ.

Ἐπιβλέψατε, ψυχὰ τῶν προγόνων ἐπ' αὐτῆς !

Ἐκείθεν ἐκ τῶν χειρῶν τῆς Δέχρας τὸν λύχον καὶ τὸν ἔθεσεν ἐπὶ τοῦ κίονος καὶ εἶπε :

— Ἰδοὺ τὸ φῶς τοῦ σεβασμοῦ πρὸς ὑμᾶς, ἀθάνατοι ψυχαί. Ἐμφυθῆτε ἀπὸ αὐτοῦ καὶ δεῖξατε τὴν θέλησίν σας.

Καὶ κατόπιν στραφεὶς πρὸς τὴν Δέχραν καὶ τὸν Διονύσιον :

— Ἐπιθυμῶ νὰ μένω μόνος μου μὲ τὰς ψυχὰς τῶν πατέρων μου, τοὺς εἶπε.

Καὶ ἐπροχώρησε πρὸς ἓνα στήν καὶ ἐπὶ τὸν ἀντικείμενον ἐποῦ ἐχάθη, ὅπως τὸ φῶς ἐνὸς λυχνίου ἐνὸς φρέατος.

(Ἀκολουθεῖ)

Ψαμεν τὰς θύρας τῶν κοιμητηρίων μὲ τοὺς ἀγαπητοὺς σου ἀποδέλους.

Ὁ λαὸς ἐπὶ ἀνέλαβε μεγαλοφώνως καὶ ὡς μὲ ἓνα στόμα τὴν δέξιν αὐτῆν.

Ἡ νύξ ἤρχετο πλέον ἐπὶ τῆς γῆς.

Πυρὰ ἐξέλασθησαν ἠνάφθησαν πλῆθυσιν καὶ τῶν ἀνθρώπων.

Ἡ νύξ ἤρχετο πλέον ἐπὶ τῆς γῆς.

Πυρὰ ἐξέλασθησαν ἠνάφθησαν πλῆθυσιν καὶ τῶν ἀνθρώπων.

Ἡ νύξ ἤρχετο πλέον ἐπὶ τῆς γῆς.

Πυρὰ ἐξέλασθησαν ἠνάφθησαν πλῆθυσιν καὶ τῶν ἀνθρώπων.

Ἡ νύξ ἤρχετο πλέον ἐπὶ τῆς γῆς.

Πυρὰ ἐξέλασθησαν ἠνάφθησαν πλῆθυσιν καὶ τῶν ἀνθρώπων.

Ἡ νύξ ἤρχετο πλέον ἐπὶ τῆς γῆς.

Πυρὰ ἐξέλασθησαν ἠνάφθησαν πλῆθυσιν καὶ τῶν ἀνθρώπων.

Ἡ νύξ ἤρχετο πλέον ἐπὶ τῆς γῆς.

Πυρὰ ἐξέλασθησαν ἠνάφθησαν πλῆθυσιν καὶ τῶν ἀνθρώπων.

Ἡ νύξ ἤρχετο πλέον ἐπὶ τῆς γῆς.

Πυρὰ ἐξέλασθησαν ἠνάφθησαν πλῆθυσιν καὶ τῶν ἀνθρώπων.

Ἡ νύξ ἤρχετο πλέον ἐπὶ τῆς γῆς.

Πυρὰ ἐξέλασθησαν ἠνάφθησαν πλῆθυσιν καὶ τῶν ἀνθρώπων.

φῶς. Οἱ λύχνοι ἦσαν ἐπίσης ὅλοι ἀναμμένοι. Καθεὶς ἠσθάνετο τὴν ἀνοδὸν τῶν ψυχῶν, εὐχαριστημένων διὰ τὸ σέβας τῶν ἀπογόνων, νὰ ἀνέρχονται ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ νὰ σημαίνουν τὴν παρουσίαν των, πλῆθυσιν τῶν ἰδικῶν των, ὡς περὶ ὅτιμα γλαυκὸς ἡ θροῦν νυκτοβίου πτηνοῦ...

Ὁ Διονύσιος ἠκολούθησε τὴν λιτανείαν πλῆθυσιν τοῦ Ταραῶ καὶ τῆς Δέχρας, διότι καὶ οἱ ξένοι εἰς τὴν χώραν τῶν Ἑβρουσίων, εἶνε ὑποχρεωμένοι νὰ λαμβάνουν μέρος εἰς τὰς ἐπιμνημόσυνας τελετὰς τῶν ἐντοπίων.

Ἡ νεαρά κό ἡ σκεπασμένη μὲ τὸν πέπλον τῆς, ἦτο σκεπτικὴ καὶ μελαγχολικὴ.

Ἡσθάνετο καὶ ἐσέβετο τὴν ἰσχύρ τῶν ψυχῶν καὶ ἀνεστάνεζε μὲ χαμηλὴ φωνή.

Ὁ Διονύσιος ἔθαύμαζε τὴν χάριν τῆς μέσας εἰς τοὺς πέπλους ἐκείνους τῆς λύτης καὶ τοῦ πένθους.

Ὁ Ταραῶ διηγήθη πρὸς τὸν οἰκογενειακὸν τοῦ τάφου ἐποῦ ἐπὶ ὀκτὼ γενεὰς ἀνεπαύοντο οἱ πρόγονοί του. Κατῆλθε κάτω εἰς τὸν τάφον ὁ ὅποιος ἦτο μία κρῶα σάλα, σκοτεινὴ, στερογγύλη.

Ὁ ἀγγειοπλάστης ὁμίλησε σιγὰ, ὡσάν παρὰ κλῆσιν πρὸς τοὺς νεκρούς :

— Ψυχὴς τῶν προγόνων, ἴδατε τὸ τεκνον σὰς, ἐρχόμενον νὰ ζητήσῃ τὴν προστασίαν σας, ἐπ' αὐτοῦ καὶ ἐπὶ τῆς τρυφεράς παρθένου, τῆς μόννης κόρης του, τῆς μόννης σας ἀπογόνου, τῆς μόννης τοῦ ἐλπίδος.

» Ψυχὴς, ποῦ μὲ ἀκολουθεῖτε πάντοτε, εἰς τὸ βροχὺ ταξεῖδι τῆς ζωῆς μου, εὐδοκῆσατε ἐπὶ τοῦ εὐδρόνου αὐτοῦ κλάδου, ὅστις ἀπέμεινε ἀπὸ τὴν μεγάλῃν οἰκογένειάν μας.

Δώσατε εἰς αὐτὴν ζῶν, δώσατε εἰς αὐτὴν ὑγείαν.

Εἶνε καθαρὴ, καλὴ καὶ πιστὴ.

Ἐπιβλέψατε, ψυχὰ τῶν προγόνων ἐπ' αὐτῆς !

Ἐκείθεν ἐκ τῶν χειρῶν τῆς Δέχρας τὸν λύχον καὶ τὸν ἔθεσεν ἐπὶ τοῦ κίονος καὶ εἶπε :

— Ἰδοὺ τὸ φῶς τοῦ σεβασμοῦ πρὸς ὑμᾶς, ἀθάνατοι ψυχαί. Ἐμφυθῆτε ἀπὸ αὐτοῦ καὶ δεῖξατε τὴν θέλησίν σας.

Καὶ κατόπιν στραφεὶς πρὸς τὴν Δέχραν καὶ τὸν Διονύσιον :

— Ἐπιθυμῶ νὰ μένω μόνος μου μὲ τὰς ψυχὰς τῶν πατέρων μου, τοὺς εἶπε.

Καὶ ἐπροχώρησε πρὸς ἓνα στήν καὶ ἐπὶ τὸν ἀντικείμενον ἐποῦ ἐχάθη, ὅπως τὸ φῶς ἐνὸς λυχνίου ἐνὸς φρέατος.

(Ἀκολουθεῖ)

Ψαμεν τὰς θύρας τῶν κοιμητηρίων μὲ τοὺς ἀγαπητοὺς σου ἀποδέλους.

Ὁ λαὸς ἐπὶ ἀνέλαβε μεγαλοφώνως καὶ ὡς μὲ ἓνα στόμα τὴν δέξιν αὐτῆν.

Ἡ νύξ ἤρχετο πλέον ἐπὶ τῆς γῆς.

Πυρὰ ἐξέλασθησαν ἠνάφθησαν πλῆθυσιν καὶ τῶν ἀνθρώπων.

Ἡ νύξ ἤρχετο πλέον ἐπὶ τῆς γῆς.

Πυρὰ ἐξέλασθησαν ἠνάφθησαν πλῆθυσιν καὶ τῶν ἀνθρώπων.

Ἡ νύξ ἤρχετο πλέον ἐπὶ τῆς γῆς.

Πυρὰ ἐξέλασθησαν ἠνάφθησαν πλῆθυσιν καὶ τῶν ἀνθρώπων.

Ἡ νύξ ἤρχετο πλέον ἐπὶ τῆς γῆς.

Πυρὰ ἐξέλασθησαν ἠνάφθησαν πλῆθυσιν καὶ τῶν ἀνθρώπων.

Ἡ νύξ ἤρχετο πλέον ἐπὶ τῆς γῆς.

Πυρὰ ἐξέλασθησαν ἠνάφθησαν πλῆθυσιν καὶ τῶν ἀνθρώπων.

Ἡ νύξ ἤρχετο πλέον ἐπὶ τῆς γῆς.

Πυρὰ ἐξέλασθησαν ἠνάφθησαν πλῆθυσιν καὶ τῶν ἀνθρώπων.

Ἡ νύξ ἤρχετο πλέον ἐπὶ τῆς γῆς.

Πυρὰ ἐξέλασθησαν ἠνάφθησαν πλῆθυσιν καὶ τῶν ἀνθρώπων.

Ἡ νύξ ἤρχετο πλέον ἐπὶ τῆς γῆς.

Πυρὰ ἐξέλασθησαν ἠνάφθησαν πλῆθυσιν καὶ τῶν ἀνθρώπων.

Ἡ νύξ ἤρχετο πλέον ἐπὶ τῆς γῆς.

Πυρὰ ἐξέλασθησαν ἠνάφθησαν πλῆθυσιν καὶ τῶν ἀνθρώπων.

Ἡ νύξ ἤρχετο πλέον ἐπὶ τῆς γῆς.

ὍΣΠΟ ΧΩΡΕΣ ὍΤΝΩΣΤΕΣ ΒΑΒΥΛΩΝΙΑ Ἡ «Τιμὴ» τιμὴ δὲν ἔχει εἰς ὅλας τὰς χώρας.—Πῶ συνάπτουν τὰ συνοικεσία των οἱ Αἰθίοπες, οἱ Σουδανοί, οἱ Χαλδαῖοι, οἱ Ἀραβες καὶ οἱ Ἰνδοί.

Εἶνε ποικίλαι αἱ συνήθειαι εἰς τὰς διαφόρους χώρας τῆς Ἀσίας καὶ τῆς Ἀφρικής, ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὰ συνοικεσία καὶ τὴν οἰκογενειακὴν ζωὴν καὶ διαφορὰι, πολλὰκις ἐν διαμέτρῳ ἀντίθετοι, αἱ ἀντιλήψεις τῶν λαῶν, ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τῆς τιμῆς. Παράδειγμα σχετικῶς ὀλίγα τινὰ περὶ τῶν ἀνθρώπων ὧν τὰ ἔσχατα εἶδον καὶ ἔγνων τὸν νόμον...

Πῶς οἱ Αἰθίοπες σεβρίζουν τοὺς φιλοξενούμενους των.

Εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς Αἰθιοπίας ἡ ἀπόκτησις τῆς γυναικὸς εἶνε τὸ εὐκλόωτερον πράγμα. Ἀρκεῖ ὁ ἐνδοκροῦμενος νὰ ἐκδηλώσῃ τὴν ἐπιθυμίαν του εἰς τὴν ἐκλεκτὴν του, ἐγγίζων τὴν ἀκρὰν τῆς... ἡ νόμος του μὲ τὸν δεικνὴ τῆς χειρὸς του—ὄλκον—ἐνδοκροῦμενος ἂν ἡ μελλόνυμφος εἶνε ἀντοκρινὸς ἐν τάξει—καὶ ὁ γάμος τελεῖται ἀστραπικῶς, χωρὶς καὶ τὴν ἐρώτησιν τῆς ἐκκλησίας. Ἐπὶ πλείον οἱ Ἀθροισμοὶ περιποιούνται προσφιλῆ των ἐπισκεπτήν—ἐρχόμενον ἀπὸ μακρὴν ἐπαρχίαν—ὅχι μόνον μὲ στέγην, ἐδεσμάτα καὶ ἡδύποτα, ἀλλὰ καὶ μὲ νεαρὴν καλλιτρεφὴν θεραπαινίδα, ἡ ὅποια δὲν ἀποκλείεται νὰ εἶνε μέλος τῆς οἰκογενείας τοῦ φιλοξενούντος οἰκοκυρίου.

Οἱ σουδανοὶ ράπτουν καὶ ξυλάνουν.

Ἐν Σουδάν ὁ γάμος εἶνε πρόδηλον, ἡ λύσις τοῦ ὁποῦ ἀπαιτεῖ πολλοὺς κόπους καὶ θυσιάς ἐκ μέρους τῶν μελλοντῶν, τοῦ μὲν ἀνδρὸς ὑποχρεωμένου νὰ προσφέρει ὄρεα καὶ χρυσάκια—εἰς κακοσύναν ἐποχὴν προσεφερόμενο τὰ διακεντὰ τοῦ ἀνδρὸς ὅταν ὄντως τὸν ἐλθῶν, τοὺς ἰσχυροὺς ὁ Σουδανὸς εἶνε φονεῖται, ὡς τίτλος τῆς ἀνδρείας του—πρὸς ἔκτακτον τῆς καρδίας τῆς νύμφης καὶ τῆς συγκατάθεσιν τῶν πνευμένων, τῆς δὲ νύμφης ὑποχρεωμένη νὰ ὑποστῇ μὴν μυστηρίῳ ἀντοκρινῶν ἐξέτασιν ὑπὸ τὸν θρησκευτικὸν ἀρχηγὸν τοῦ χωρίου, ἵνα ἐξαιρέτως ἂν αὐτὴ διατηρῇ τὴν ἀντοκρινὴν κατὰστασιν ἐκείνην, εἰς τὴν ὅποια τὴν ἔθεσαν ὁ θεὸς ὁ ὁ προκάτοχός του, ὅταν εἰς ἐρετικὴν ἡλικίαν εἶνε παραβῇ εἰς αὐτὸν ὑπὸ τῶν γονέων τῆς πρὸς ἐφαρμογὴν καποῦ ἐδικοῦ μέτρου ἐξασφαλίζοντος τὴν παρθενίαν. Τοῦτο γινόμενον ὁ θεὸς θρησκευτικὸς ἀρχηγός, κατὰ τὸ ἰσχύον ἔθιμον, διακρίβεται νὰ προβῇ εἰς τὴν ἀντοκρινὴν ἀπόκρουσιν ἐγγεγραμμένην, κατόπιν τῆς ὁποίας ἡ ὑποψήφια, μὲ τὰ παχέα χαλκὰ ἀρπύνα—καταστάσας πλῆθος γυναικῶν—παρὰβῇ εἰς τοὺς γονεῖς ἡ εἰς τὸν εὐτυχὴ νυμφόν, ἀναμένοντα ἐξωθεν, διὰ τὴν τέλειαν τοῦ μυστηρίου.

Οἱ Χαλδαῖοι προκοδοῦν τὰς γυναῖκας καὶ ἱκετεύουσιν.

Αἱ δυσκολίαι καὶ διακρίσεις τοῦ γάμου εἶνε ἀκόμη μεγαλύτεραι καὶ παραδοξότεραι εἰς τὴν Μεσοποταμίαν, τὴν πατρίδα τοῦ Ἀδὰμ, ἐποῦ πολλὰ ἔθνη ἐξολοθύνοντο νὰ τηροῦνται καὶ σήμερον ποῦ καὶ εἰς τὴν μακρὰν ἐκείνην ἐποχὴν τοῦ ἐδικοῦ ἐκείνου Πατριάρχου. Ἐξὼ ὁ ὑποψήφιος ἔχει νὰ ἰσχύσῃ πολὺ, διὰ νὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν χεῖρα... τῆς ἑκείνης! διότι ἐκεῖθεν πρῶτον ν' ἀντιμετωπίσῃ καὶ κατανικήσῃ ἄλλους μνηστῆρας, ἂν ὑπάρχουν, ὑποχρεωμένος νὰ προσφέρει τὸ ἀντικείμενον χρηματικὸν ποσόν, ὡς προῖκα, εἰς τὸν πτεῖρα, ἀκριβὲς ὡς συμβαίνει εἰς τὰς δημοπρασίας ἐποῦ ὁ πλειοδότης γίνεται κύριος τοῦ πωλουμένου ὑπογύμνατος. Τὸ ἔθιμον τοῦτο συμβολίζει τὴν ἐποχὴν, καθ' ἣν ἡ γυνὴ ἐπαυθῇ καὶ ἡγοράζετο, ὡς τὰ ζῶα εἰς τὴν ἀγοράν, καὶ ἰσχύει ὅχι μόνον μεταξὺ τῶν μουσουλμάνων ἀλλὰ καὶ τῶν χριστιανῶν τῆς Μεσοποταμίας—ἱακωβιτῶν, Νεστοριανῶν καὶ Χαλδαίων—αἱ γυναῖκες τῶν ὁποίων κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐπὶ ἀκόλουθος κομικὴ διατύπωση, μετὰ τὴν ὅποιαν ὁ ὑποψήφιος δύναται χωρὶς κοινωνικὰς παρεξηγήσεις, νὰ ἐπισκεπτεται τὴν ἐκλεκτὴν του, ὡς ἐπίσημος γαμβρός.

Μετὰ τὴν κατὰ τὴν ἰσχύον τῆς κόρης ἐπ' ὀνόματι τοῦ πλειοδότη (καμδόνον) ὅτι εἶπε καὶ τὰ ἡθικά του χαρίσματα καὶ ἀπ' οὗ πλέον ἀποφασισθὴν ἐστὶν ὡς γυνὴ ὁ γάμος ἐνὸς ὀλίγων ἡμερῶν, δὲν νὰ προηγηθῇ ἡ ἀκόλουθος κομικὴ διατύπωση, μετὰ τὴν ὅποιαν ὁ ὑποψήφιος δύναται χωρὶς κοινωνικὰς παρεξηγήσεις, νὰ ἐπισκεπτεται τὴν ἐκλεκτὴν του, ὡς ἐπίσημος γαμβρός.

Μετὰ τὴν κατὰ τὴν ἰσχύον τῆς κόρης ἐπ' ὀνόματι τοῦ πλειοδότη (καμδόνον) ὅτι εἶπε καὶ τὰ ἡθικά του χαρίσματα καὶ ἀπ' οὗ πλέον ἀποφασισθὴν ἐστὶν ὡς γυνὴ ὁ γάμος ἐνὸς ὀλίγων ἡμερῶν, δὲν νὰ προηγηθῇ ἡ ἀκόλουθος κομικὴ διατύπωση, μετὰ τὴν ὅποιαν ὁ ὑποψήφιος δύναται χωρ

Εἴθιμες θραυμίες

ΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Η ΠΡΟΛΗΨΙΣ

Ἡ πρόληψις εἶνε μία ἀπὸ τὰς λίαν παραδόξους ἐκείνας ἐφευρέσεις τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος τὰς προωρισμένας νὰ μᾶς βασανίζουν, μᾶζι μὲ τὴν ὥραν, τὸν χορὸν καὶ τὸ πιάνο, ὅσας τὸ ἔχομεν εἰς τὸ ἐπάνω πάτωμα καὶ κατοικοῦμεν ἀπὸ κάτω, ἢ εἰς τὸ ἀντικρυνὸν σπῖτι τὸ ὁποῖον ἐκτίσεν νεόπλουτος μπακάλης ἔχων δεσποινίδα θυγατέρα ἀρχίζουσιν μάθημα.

Καὶ τὰ τέσσαρα αὐτὰ βάσανα μὲ περιστοιχίζουν. Χοροδιδασκαλεῖται εἰς τὸ ὑπόγειον τὸ ὁποῖον ἐργάζεται καὶ σαρακοστήν δεσποινὶς ἀπέναντί μου· ρολόγι τῆς ἐκκλησίας τὸ ὁποῖον καὶ εἰς τὸν ὕπνον μου μοῦ θυμίζει ὅτι εἰς πᾶν μου βήμα βαδίζω πρὸς τὸ μνήμα· καὶ ἐπὶ τέλους ἐξηκοντούτις Ἀδριάννα ἢ ὅποια ἐντελεῖ χρέη ὑπηρετρίας, μαγειρίσης, μητρὸς, πενθερᾶς, προστάτιδος, ταμείου παρακαταθηκῶν καὶ Τραπεζίης θαλασσοδανείων ἐνίοτε, καὶ ἥτις εἶνε δεσποινίς, ἀρνούμενη παντελῶς γάμον, καὶ μὴ γνωρίσασα οὔτε τὰς γλυκύτητας οὔτε τὰς πικρίας αὐτοῦ.

Ἡ Ἀδριάννα θὰ ἦτο ἰδανικὴ σύντροφος ἂν δὲν ἦτο ἡ πρόληψις προσωποποιημένη, καὶ ἂν ἐγὼ δὲν ἦμουν ἐπιμόνος καὶ τῆς ἐμπαινα στῆ μύτη. Δὲν ἐννοεῖ ποτὲ Τρίτην νὰ δεχθῇ τὴν πληρῶμην τοῦ μισθοῦ τῆς· καὶ ἐπομένως ἐγὼ τὴν ἀναβάλλω διὰ τὴν ἐπομένην Τρίτην. Δύο κουμπιὰ λείπουν ἀπὸ τὸ σακάκι μου καὶ δὲν ράβονται ποτὲ διότι ἐγὼ ἐπιμένω νὰ τὰ ράψῃ ἐπάνω μου· αὐτὴ δὲ ἀρνεῖται, λέγουσα ὅτι δὲν εἶμαι πεθαμένος! Μὲ τὸ δεξιὸ πόδι πάντα μπαίνει τὸ πρῶν στὴν κάμαρα. Δύο Μαρτιάτικα γατιά τοῦ σπιτιοῦ τὰ ἐξηφάνισεν. Διώχνει τὰ περιστέρια καὶ τὸν γᾶτον ὅταν ἐρωτοτροπεῖ διότι εἶνε γρουσουζιά· καὶ ὅταν τὸ καλοκαίρι μπῆκε μὴ νυχτερίδα στὴν κάμαρην, φώναξε ἰδιαιτέρως τὸν παπᾶ· Φώτην καὶ ἁγίασε, λιβανίσασα καὶ θυμιατίσασα καὶ κάτω ἀπὸ τὸ κρεβάτι.

Θὰ ἦτο μοναδικὸς συγγραφεὺς καὶ θὰ εἶχε τεραστίαν κυκλοφορίαν τὸ βιβλίον τὸ ὁποῖον θὰ συνέγραφε, ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος θὰ περισυνέλεγε ὅλας τὰς πρόληψεις μὲ τὴν ἱστορίαν τῆς κάθε μιᾶς, γὰρ νὰ γνωρίζωμε τοῦλάχιστον πᾶν ὀφείλομεν τὸ βάσανον αὐτὸ τῆς ζωῆς μας. Διὰ τὸ λόγον χάριν ὅταν τοῦ λέγουν εἶσαι λαμπρὰ εἰς τὴν ὑγείαν σου πρέπει κανεὶς νὰ λέγῃ «σκόρδα» ἢ «νὰ χτυπᾷ ξύλα» πράγμα τὸ ὁποῖον ἐφερὲν εἰς ἀνάμνησιν νέον Ἀκαδημαϊκὸν τὸν ὁποῖον συνεχάρην, εὐχρηθεὶς «καλλορίζεκα» καὶ ὁ ὁποῖος μὴ κρατῶν μπαστούνι καὶ μὴ εὐρίσκων πρόχειρον ξύλον ἐφερὲν ἐξ ἐνστίκτου καὶ ἐξ ἀπορίας τὸ χέρι πρὸς τὸ κεφάλι καὶ ἐξύστηκε! Ὅμοιος διατὶ, γὰρ νὰ μὴ βασκαθῇ κανεὶς, πρέπει νὰ τὸν φτύνομε, καὶ ὅταν εἶνε μασκαρᾶς καὶ παληάνθρωπος δὲν τολμῶμεν νὰ τὸν φτύσομε.

Ταῦτα λοιπὸν καὶ διάφορα ἄλλα ἐσκεπτόμενη φορῶν τὸ σακάκι μου, πάντοτε χωρὶς τὰ δύο κουμπιὰ, καὶ ἐμοίως σκεπτόμενος διατὶ ὁ Μάρτιος νὰ ἀργῇ τὸσον νὰ τελειώσῃ καὶ νὰ ἔχῃ τριανταμίαν· ἐνῶ ὁ Φεβρουάριος εἶχεν εἴκοσι οὐκὼν· καὶ ἐὰν ὁ ταμίας κάνει εἰς τὴν γενικὴν τοῦ ταμίου ἢ... τοῦ ταμίου, ὅτε ἐνεφανίσθῃ μπροστὰ μου... ἢ πρόληψις!

— Ἀδριάννα... δάνειον!

— Εἶνε Τρίτη σήμερα! μοῦ λέει.

Καὶ πληρωθεὶς οὕτω πως μὲ τὸν τόκον, ἔγινα καὶ ἐγὼ προληπτικῶς ἀναγκαστικῶς, μένων οἰκαδε ἀπὸ τῆς παρελθούσης Τρίτης

ΑΣΦΑΛΕΙΑ

Ἀφοῦ ἐξυκοίνασε ἀφοῦ ἐνέρωσε τὴν ορεοῖνα, ἀφοῦ πούλησε οὐκὶ κατωτέρας ποιότητος γὰρ «καρολίνα», ἀφοῦ μοσχοπούλησε ταραμᾶν παληόν, ἀφοῦ ἔδωκε κ' ἐπῆρε, ἔκλεισε τὸ μαγαζί του καὶ τράβηξε, νύχτα ἀγρὰ στὸ σπῖτι του.

Καθόταν μοναχός, σ' ἓνα δωμάτιο, ψηλὰ εἰς τὸν Ἀναβαθμὸ. Ἀνταπανθός, ἐγγένης. Ἀδερφία, μίνα καὶ πατέρα, στὸ χωριό. Ὅλος ὁ δικὸς του κόσμος στὴν πατρίδα. Σ' αὐτὸν δὲν ἔμεινε παρὰ ἡ «οἰκουμένη» καὶ ἡ ἑυαρία! Καὶ τί τοὺς ἤθελε τοὺς ἄλλους;

Αὐτὲς ἡ δυὸ τὸν ἐπλούτισαν, αὐτὲς τὸν ἔκαμαν ἄνθρωπο αὐτὲς τοῦ δώσανε τόσα λεπτὰ ὥστε νὰ τοῦ προσεγγενέον σήμερα τὸ καλύτερον κορίτσι τοῦ χωριοῦ

τον, τὴν Κική τοῦ βουλευτοῦ, ποὺ δὲν τολμοῦσε ἄλλοτε οὔτε τὸ σπῖτι του, περνώοντας ἀπὸ τὸν δρόμον νὰ τὸ κυτιάξῃ, σηκώνοντας τὰ μάτια του.

Ὅλα τὰ χοήματα, στὴν τσέπη κάθε βράδυ καὶ ἀπ' ἐκεῖ στὸ σπῖτι του. Τὰ ἔχωνε στὸ στρώμα, στὴς γυνῆς, μέσα σὲ κοντιὰ τοῦ τενεκέ, μὴν τοῦ τὰ φᾶνε τὰ ποτιτίνια...

Ἐλάμβανε ὅμως καὶ τὰ μέτρα του.

Μόλις ἐμπαινε κυτταζεν ἀπ' ἔξω ὅλες τῆς πλευρῆς μὴπως παραφύλαξι κανένα. Ἀμπάροσε τὴν

πόρτα, μὲ μὴ μεγάλη, σὰν βυλῆτα, κλειδωμένη, ἔβαζε γὰρ ἀσφάλεια, πῶς, καὶ τὸ λαβωμένο, ἔβαζε καὶ τὸ μεγάλο τὸ ἐρμάρι, ἐπάνω ἐφίκανε ἓνα πορτοχῶμα ἀπὸ τῆς κασέλης του, ἔπλερε τὸ πιστόλι, τὸ ἄνοιγε, τὸ κοίταζε, ἐβεβαίοντο ὅτι ἦταν γεμᾶτο, καὶ τῶρα στὸ κομοδίνο δίπλα του.

Ἐκλείνε καλὰ τὸ παρὰθυρὸ ἀπὸ μέσα.

— Ἀ, ὅλα κ' ὅλα! Ὅσα ἔρεσι ὁ κρο Παναγῆς, δὲν τὰ ἔρεσι ὁ κόσμος ὅλος!

Τὰ κακὰ εὐκολώτερα εἰσέρχονται ἀπὸ τὸ παρὰθυρὸ καὶ οὐκ ἀπὸ τὴν πόρτα!

καὶ μὴ γνωρίζων ποτὲ ἢ Ἀδριάννα θὰ ἔχῃ τὴν στενότητα τοῦ χρηματός· ἢ ποτὲ ἐπὶ τέλους θὰ τὴν πάρῃ... ὁ διάβολος.

Καὶ ἔπειθε ἡσυχοὺς περὶ εἰς τὸ κρεβάτι. Καὶ σὲ λίγο ἀκοιμώταν ἓνα εὐτυχὲς ρουχαλιό. Ἡ ψυχὴ τοῦ κρο Παναγῆ ἀνιόχετο εἰς ἄλλας σφαίρας.

Εἰς μίαν χώραν μυθικήν, χώραν ὀνειρευμένην ὅπου θὰ εἶνε ὁ Παράδεισος τῶν μπακαλῶν ὅλων ἀσφαλῶς!

Τὰ βουνὰ εἶνε ἑμπόν, τὰ ποτάμια εἶν' ορεοῖνα, ποὺ οἰεῖ μὲ παιγνίδια καὶ μ' ἀφροῦς, τὰ ἄνθη εἶναι ἀπὸ ταραμᾶ, ἡ θάλασσα εἶναι ἀπὸ λάδι καὶ τὰ ψάρια ἐκεῖ μέσα, οἱ τόνοι, οἱ σαροδέλλες καὶ οἱ ἀστακοί, κολυμποῦν μᾶζι μὲ τὰ κοντιὰ...

Ἡ ἀκρογιαλὴς εἶνε στρωμένης ἄντι μὲ πετραδάκια, μὲ ποταμὶνες ἄλγες, ἡ πέτρας εἶναι ἀπὸ τυρί, καὶ στὰ βουνὰ δὲν οἰεῖται τὸν χειμῶνα χιόνι, ἀλλὰ ἔλαφι. Ἡ φλοῦδες τῶν δένδρων εἶναι ἀπὸ χαβιάρι μαῦρον καὶ τὰ φύλλα ἀπὸ κάπαρι καὶ ἀπὸ τοὺς κλάδους κομῶνται τὰ φρούτα ἑτοιμα καὶ κοινσεοβαρισμένα!...

Ἀληθινὸς Παράδεισος. Μὰ ἐκεῖνο ποὺ τὸν κάνει ἀναμφισβήτητο παράδεισον εἶνε ἡ παντοία ἑλλειψις ποτικῶν, ἀστυνομίας πόλεων, ἀγορανομῶν καὶ νόμων περὶ ἀισχροκερδείας...

Καὶ ὁ Κρο-Παναγῆς ἔκοψε καὶ πούλαγε καὶ πούλαγε χωρὶς διατίμησι, δίχως ἑυαρία, χωρὶς συνειδήσει καὶ χωρὶς φόβο.

Καὶ λεπτὰ, λεπτὰ ἐσώδευε μὲ τὴν οὐρά. Χαροτὸν μίσματα, ποὺ ἐστιμᾶζοντο εἰς «γοίκους», εἰς παπλωμάτα, χάρινα βουνά...

Καὶ ἀσφάλεια, ὅσον δὲν φαντάσθηκε ποτὲ. Οὔτε κλέφτες, οὔτε ἀστυνόμοι, οὔτε τίποτε...

Καὶ ροχαλίζε, ροχαλίζε ἡχηρῶς, μεταλλικῶς, σὺν ἀπὸ τὸ σπῖτι του νὰ εἶχεν ἀνοίξει μὴ βροῦ ἀπὸ λίρες καὶ ἔτρεχε-ἔτρεχε γὰρ νὰ γεμίσῃ τὸ σπῖτι του καὶ ὅλον τὸν γύρω κόσμο, ἀπὸ χρυσὰ καὶ φλουριά...

Ἐκεῖνη τὴ στιγμῇ, ἀπὸ κάτω ἀπὸ τὸ κρεβάτι, ποὺ εἶχε κορυφῇ ἀπὸ τοῦρῆς, ἐγλύστοσε ἓνας λαποδότης. Ἐσοῦθηκε ἔως τὸ κομοδίνο, πῆρε τὸ πιστόλι τοῦ κρο Παναγῆ καὶ...

— Κ' ἔπειτα τί ἔγινε;

— Ἐπειτα τί ἔγινε; Τοῦ πήρε τὰ λεπτὰ!...

Ὁ κρο Παναγῆς εἶχε κλειδώσει καὶ ἀμπαρώσει τὸ δωμάτιο κλειδώνοντας τὸν κλέφτη μέσα... — Ἀς εἶνε ὅμως, εἶπε, ἄς εἶν' ἡ «οἰκουμένη» καὶ... Καὶ ὄχι μὴ παλιν τὴ δουλειά του... Ἀηλαδή τὸ ἐξυκοίνασμα...

ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.

ΑΝΑΜΕΤΑΞΥ ΜΑΣ

Μὲ τὸ σημερινὸν τεύχος λαμβάνουν οἱ ἀναγνώσται μας τρεῖς τυπογραφικὰ φύλλα λεξικοῦ, ἀντὶ δύο, τὰ ὁποῖα ἐλάμβανον μέχρι τοῦδε.

Εἰρημὸν δὲ εἰς νέον νὰ σὰς ἀναγγεῖλωμεν ὅτι προσέχωμεν ἡ σὰς εἰσόμεν τέσσαρα φύλλα λεξικοῦ ὁμοῦ, εἰς ἓν τεύχος, δηλαδή, τριάκοντα δύο σελίδας λεξικοῦ, σελίδας μεγάλας καὶ πυκνοτυπωμένας.

Ἡ ὁδοὺς μας αὕτη, εἶνε ἐπιβεβλημένη ἀπάντησις καὶ προσφορὰ εἰς τὸν ἀνθρωπισμὸν καὶ τὴν ἀγάπην, μὲ τὴν ὁποῖαν ἐδέχθη τὴν ἐκδοσὶν μας, τὸ κοινόν.

Καὶ ἄλλο ευχάριστον ἔχομεν νὰ σὰς ἀναγγεῖλωμεν.

Ἡ πρόθυμος καὶ θερμὴ αὐτὴ ὑποστήριξις ἐκ μερῶν τοῦ κοινοῦ, μᾶς ἐπ' ἀλλαν ὡς ὑποχρεώσιν συγχωτέραν καὶ πυκνότεραν ἐμφάνισιν.

Οὕτω, ἵαν προσέχωμεν, ἢ «Μεγάλῃ Ἑλληνικῇ Ἐγκυκλοπαίδειᾳ», ἡ ἐκδομένη εἰς τῆς ἐβδομάδος, εἰς περισσοτέραν τεύχη λεξικοῦ, ὡς ὑπόμνημα ἀντικειμένου, καὶ μὲ τὸ περιοδικόν μας, τὸ ὁποῖον, καλῶς βλέπουσι καὶ οἱ ἀναγνώσται μας, ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν βελτιοῦται εἰς ὕλην, εἰκόνας καὶ συνεργασίαν.

Ὁ ἀνθρωπισμὸς μὲ τὸν ὁποῖον ἡ Μακεδονία ἐδέχθη τὴν «Μεγάλῃ Ἑλληνικῇ Ἐγκυκλοπαίδειᾳ», δεικνύει πόσον καὶ αἱ νέαι χώραι διφθοῦν ἀπὸ σοφῶν καὶ συγγραμμάτων καὶ ἀναγνώσται πλουτίζοντα τὰς γνώσεις του.

ΛΑΥΡΑΣ